

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра інженерії енергосистем

ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ енергетики,
автоматики і енергозбереження
(Капун В.В.)
2024 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри інженерії енергосистем
протокол № _____ від “___” _____ 2024 р.

завідувач кафедри
(Антипов Є.О.)

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Теплоенергетика»

(Шеліманова О.В.)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Проектування систем енергопостачання об'єктів АПК»

«галузь знань 14 Електрична інженерія
спеціальність 144 - «Теплоенергетика»
освітня програма - Теплоенергетика
ННІ «Енергетики, автоматики і енергозбереження»
розробник: доцент, к.т.н., доцент Троханяк Віктор Іванович

Київ – 2024

Опис навчальної дисципліни

Проектування систем енергопостачання об'єктів АПК

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	«Бакалавр»
Спеціальність	144 – «Теплоенергетика»
Освітня програма	освітньо-професійна
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4,0
Кількість змістових модулів	2,0
Форма контролю	<i>Екзамен</i>
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання	
	денна форма навчання
Рік підготовки (курс)	4-й
Семестр	8-й
Лекційні заняття	14 год.
Практичні, семінарські заняття	-
Лабораторні заняття	28 год.
Самостійна робота	78 год.
Індивідуальні завдання	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1. Мета і задачі дисципліни, її місце в учбовому процесі.

1.1. Мета навчальної дисципліни – здобуття майбутніми інженерами-енергетиками теоретичних знань і практичних навичок проектування систем централізованого теплопостачання, а також систем теплопостачання з використанням нетрадиційних джерел енергії в сільському господарстві.

1.2. Завдання дисципліни – підготовка студентів до самостійної роботи, прийняття кваліфікованих інженерних рішень щодо проектування систем теплопостачання.

1.3. Вимоги до знань та умінь, набутих у процесі вивчення дисципліни.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати**:

- види теплових навантажень, задачі та види регулювання систем теплопостачання, задачі гідравлічного розрахунку;
- нормативні документи з проектування систем теплопостачання, підбору обладнання генераторів теплоти від нетрадиційних джерел енергії.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **уміти**:

- вирішувати практичні завдання проектування систем теплопостачання, в тому числі систем теплопостачання, що працюють від нетрадиційних джерел енергії;
- приймати відповідні заходи при підборі обладнання теплових пунктів та об'єктів нетрадиційних джерел енергії;
- вирішувати питання організації ремонтних робіт обладнання систем теплопостачання;
- правильно оформляти документацію про монтаж, приймання в експлуатацію та ремонт устаткування систем теплопостачання;
- кваліфіковано враховувати вимоги екології та раціонального природокористування в умовах експлуатації та при проектуванні систем теплопостачання.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК1. Здатність розв'язувати складні загальні, спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері теплоенергетики або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів електричної інженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні фахові компетентності (СК):

СК3. Здатність проектувати та експлуатувати теплоенергетичне обладнання.

СК7. Здатність враховувати ширший міждисциплінарний інженерний контекст у професійній діяльності в сфері теплоенергетики.

СК9. Здатність розробляти плани і проекти для забезпечення досягнення поставленої певної мети з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми, включаючи виробництво, експлуатацію, технічне обслуговування та утилізацію теплоенергетичного обладнання.

Програмні результати навчання (РН):

РН-5. Здатність розуміти складні інженерні процеси, системи, обладнання і технології, відповідно до спеціальності «Теплоенергетика»; обирати і застосовувати придатні типові аналітичні, розрахункові та експериментальні методи; правильно інтерпретувати результати такого аналізу та досліджень.

РН-8. Здатність розробляти і проектувати складні технічні вироби у сфері теплоенергетики, процеси і системи, що задовольняють встановленим вимогам, які можуть включати обізнаність про нетехнічні (суспільство, здоров'я і безпека, навколишнє середовище, економіка і промисловість) аспекти; обрання і застосовування адекватної методології проектування.

РН-15. Розуміння застосовуваних методик проектування і дослідження для побудови систем енергозабезпечення об'єктів сфери теплоенергетики та агросектору.

2 Програма та структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Проектування систем теплопостачання, що працюють від традиційних джерел енергії.

Тема лекційного заняття 1. ТЕПЛОВІ НАВАНТАЖЕННЯ СИСТЕМ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ.

Тема лекційного заняття 2. РЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ.

Тема лекційного заняття 3. ГІДРАВЛІЧНИЙ РОЗРАХУНОК ТРУБОПРОВІДІВ ТЕПЛОВИХ МЕРЕЖ.

Тема лекційного заняття 4. ПОБУДОВА П'ЄЗОМЕТРИЧНИХ ГРАФІКІВ ТА СХЕМИ ПРИЄДНАННЯ СИСТЕМ ОПАЛЕННЯ ДО ТЕПЛОВОЇ МЕРЕЖІ.

Тема лекційного заняття 5. ГІДРАВЛІЧНІ РЕЖИМИ ТЕПЛОВИХ МЕРЕЖ. ТЕПЛОВИЙ РОЗРАХУНОК ТЕПЛОВИХ МЕРЕЖ.

Змістовний модуль 2. Проектування систем теплопостачання з застосуванням нетрадиційних джерел енергії.

Тема лекційного заняття 7. ПРОЕКТУВАННЯ СОНЯЧНИХ КОЛЕКТОРІВ.

Тема лекційного заняття 8. ПРОЕКТУВАННЯ ВІТРОЕНЕРГЕТИЧНИХ УСТАНОВОК.

Тема лекційного заняття 9. ПРОЕКТУВАННЯ ТЕПЛОВИХ НАСОСІВ.

Тема лекційного заняття 10. ЗАСТОСУВАННЯ БІОМАСИ В ТВЕРДОПАЛИВНИХ КОТЛАХ.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	тижні	усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. «Проектування систем теплопостачання, що працюють від традиційних джерел енергії»							
Тема 1. Теплові навантаження систем теплопостачання.	1-2	4	2	2			
Тема 2. Регулювання систем теплопостачання.	3-4	4	2	2			
Тема 3. Гідравлічний розрахунок трубопроводів теплових мереж.	5-6	24	2	2			20
Тема 4. Побудова п'єзометричних графіків та схеми приєднання систем опалення до теплової мережі.	7-8	4	2	2			
Тема 5. Гідравлічні режими теплових мереж.	9	4	2	2			
Тема 6. Теплова ізоляція та тепловий розрахунок теплових мереж.	10	24	2	2			20
Разом за змістовим модулем 1	64		12	12			40
Змістовий модуль 2. «Проектування систем теплопостачання з застосуванням нетрадиційних джерел енергії»							
Тема 7. Проектування сонячних колекторів.	11	24	2	2			20
Тема 8. Проектування вітроенергетичних установок.	12	23	2	3			18
Тема 9. Проектування теплових насосів.	13	5	2	3			
Тема 10. Застосування біомаси в твердопаливних котлах.	14-15	4	2	2			
Разом за змістовим модулем 2	56		8	10			38
Усього годин	120		20	22			78

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розрахунок максимального теплового потоку на гаряче водопостачання.	4
2	Визначення теплових навантажень на опалення, вентиляцію та гаряче водопостачання.	4
3	Побудова графіку температур води в подавальному та зворотньому трубопроводах.	4
4	Вибір мережних і живильних насосів для системи теплопостачання.	4
5	Визначення витрати води водяної теплової мережі.	4
6	Визначення економічної товщини теплової ізоляції трубопроводу.	4
7	Підбір теплового насосу та визначення довжини ґрунтових зондів.	4

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення коефіцієнта корисної дії теплової ізоляції трубопроводу	20
2	Визначення тепловтрат для відкрито прокладеної ділянки трубопроводу	20
3	Підбір теплового насосу та визначення довжини ґрунтових зондів	20
4	Розрахунок потужності вітрового колеса	18

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- іспит;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові роботи;
- захист лабораторних робіт;

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні);
- самостійна робота (виконання завдань);

7. Методи оцінювання.

- іспит;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати,
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни на навчальному порталі НУБіП України eLearn
- <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=642>
- підручники, навчальні посібники, практикуми;

1. ДБН В.2.5-39:2008. Інженерне обладнання будинків і споруд. Зовнішні мережі та споруди. Теплові мережі. - Київ: Мінрегіонбуд України, - 2009. – 56 с.

2. Єнін П.М., Швачко Н.А. Теплопостачання (частина I «Теплові мережі та споруди»). Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2007. – 244 с.

3. ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 . Будівельна кліматологія – К.: Мінбуд України, 2011. – 127 с.

4. ДСТУ 3569–97. Енергозбереження. Нетрадиційні та поновлювані джерела енергії. Основні положення. – 8с.

5. Основи енергозбереження: Учеб. посібник / М.В. Самойлов, В.В. Паневчик, О.М. Ковальов. 2-е вид., Стереотип. - Мн.: БГЕУ, 2002. - 198 с.

6 В. С. Самохвалов. Вторинні енергетичні ресурси та енергозбереження. Навч. посібник. – К.: Вид-во "Центр учбової літератури". – 2008. – 178с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Проекти теплових мереж. Приклади. <https://chertezhi.ru/modules/ukrfiles/showfile.php?lid=8077>

2. Як працює індивідуальний тепловий пункт. <https://termoprom.com.ua/uk/information/articles/kak-rabotaet-individualnyj-teplovoj-punkt.php>

3. Інженерне проектування. <https://skb25.com.ua/services/inzhenernoe-proektirovanie/>

4. Особливості проектування систем опалення з тепловими насосами. <https://akvilonpro.ua/ua/ingenernie-proektu/teplovie-nasosi/osobennosti-proektirovaniya-otopleniya.html>